

ОСНОВИ СТОМАТОЛОГІЇ

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Стоматологічний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 228 Педіатрія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Основи стоматології ОК 22.2 e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua

Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, 79010, м. Львів, вул. Юрія Руфа, 6, КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, відділення щелепно-лицевої хірургії, +38 (032) 278-62-67; 79059, м. Львів, вул. Івана Миколайчука, 9, КНП «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова», ВП «Лікарня Святого Пантелеймона» 79000, м. Львів, вул. Пекарська, 69В, Стоматологічний медичний центр ЛНМУ, e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Д.мед.н., професор - Варес Ян Евальдович e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua

Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	III
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	V, VI
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Я.Е. Варес, д.мед.н., професор Н.М. Сороківська, к.мед.н. Х.Р. Погранична, к.мед.н., доцент У.Д. Матолич, мед.н., доцент С.В. Уштан, к.мед.н., доцент В.Ю. Вовк, к.мед.н., доцент М.М. Корнієнко, к.мед.н. В.В. Панькевич, к.мед.н.

	<p>Ю.М. Мельничук, к.мед.н. А.В. Філіпський, к.мед.н. Р.Ю. Кручак, к.мед.н. Н.І. Лецишин, к.мед.н. М.Р. Назаревич, к.мед.н. Н.В. Штибель, к.мед.н. Ю.І. Федин Д.Б. Петров</p> <p>e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua</p>
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	ні

Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	<p>Я.Е. Варес, завідувач кафедри, д,мед.н., професор Ю.О. Медвідь, завуч кафедри, к.мед.н., доцент</p> <p>e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua</p>
Кількість кредитів ECTS	0,5
Кількість годин (лекції/практичні заняття/самостійна робота студентів)	<p>Загальна кількість годин -15 Лекції – 0 Практичні заняття – 8 Самостійна робота - 7 (0/18/7)</p>
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	<p>Консультації проводяться згідно складеного графіку консультацій, який розміщено на інформаційних стендах кафедри, електронній сторінці кафедри, платформі для дистанційного навчання misa</p>
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	<p>79010, м. Львів, вул. Юрія Руфа, 6, КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, відділення щелепно-лицевої хірургії, +38 (032) 278-62-67; 79059, м. Львів, вул. Івана Миколайчука, 9, КНП «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова», ВП «Лікарня Святого Пантелеймона» 79000, м. Львів, вул. Пекарська, 69В, Стоматологічний медичний центр ЛНМУ, e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua Регламент роботи : 9.00-16.20 (у дні відробок пропущених занять згідно графіка: 9.00-19.00)</p>

2. Коротка анотація до курсу
<p>Дисципліна передбачає вивчення терапевтичної, ортопедичної, хірургічної та стоматології дитячого віку за основними її розділами, при цьому наголос робиться на</p>

вивченні етіології, патогенезу, клініки, діагностики, невідкладного лікування та профілактики основних і найбільш розповсюджених захворювань ЩЛД.

Значна увага звертається на формування у студентів навичок збору анамнезу, проведення обстеження та диференційної діагностики захворювань ЩЛД із різноманітним клінічним перебігом та їх ускладненнями, на практиці вивчаються сучасні підходи до діагностики, принципів лікування та профілактики на засадах доказової медицини, а також невідкладні стани в практиці лікаря. Передбачено ознайомлення з лікувально-профілактичними заходами, які найчастіше застосовуються у стоматологічній практиці.

Вивчення дисципліни «основи стоматології» сприяє формуванню цілісного уявлення про будову й функціонування органів ЩЛД; поглибленню теоретичної та практичної підготовки, набуттю професійних практичних навичок для самостійної лікарської діяльності.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			СРС	Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних				
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: Основи стоматології	0,5 кредитів / 15 год.	-	8	7	III курс (V/VI семестри)	залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є патологічні процеси ЩЛД, що відносяться до компетенції терапевтичної, ортопедичної, хірургічної та стоматології дитячого віку, особливості їх клінічного перебігу, основні діагностичні та лікувальні маніпуляції, що застосовуються в практиці лікаря-стоматолога.

3. Мета і цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «основи стоматології» є фахова підготовка лікаря, яка передбачає засвоєння питань теорії й практики з основних розділів стоматології, починаючи з організації роботи стоматологічної поліклініки та щелепно-лицевого стаціонару до надання ургентної допомоги при невідкладних станах і в вогнищах масового ураження.

Основними завданнями вивчення дисципліни «основи стоматології» є вміння проводити обстеження стоматологічного хворого, діагностувати основні симптоми та синдроми патологій ЩЛД, обґрунтувати та сформулювати попередній діагноз; аналізувати результати обстеження та проводити диференційну діагностику, сформулювати клінічний діагноз основних захворювань, виявляти та ідентифікувати прояви соматичних захворювань в порожнині рота, визначати принципи комплексного лікування в клініці хірургічної стоматології, виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань ЩЛД, знати заходи первинної та вторинної профілактики найбільш поширених стоматологічних захворювань.

Компетентності та результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна «Основи стоматології» забезпечує набуття студентами компетентностей:

здатність застосовувати набуті загальні та фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань трудової, судової та військової експертизи та/ або здійснення інновацій.

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини (педіатрії). Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватись іноземною мовою
10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.

ФК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.

ФК7. Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.

ФК8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги дитині.

ФК9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

ФК14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.

ФК17. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.

ФК18. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

ФК21. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і

нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

ФК25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері					
Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.					
Загальні компетентності					
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти накопичувати сучасні знання.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх.	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень до фахівців та нефаківців.	Відповідати за прийняття рішень у складних ситуаціях.
4.	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації.	Вміти застосовувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату.	Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції.
6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки.	Вміти приймати обґрунтовані рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи.	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії.	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.

7.	Здатність працювати в команді.	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки.	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи.	Використовувати способи та стратегії спілкування.	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.
8.	Здатність до міжособистісної взаємодії.	Знати закони та способи міжособистісної взаємодії.	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для міжособистісної взаємодії.	Використовувати навички міжособистісної взаємодії.	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.
9.	Здатність спілкуватись іноземною мовою.	Мати базові знання іноземної мови.	Вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати іноземну мову у професійній діяльності.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань з використанням іноземної мови.
10.	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
11.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань.	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконанні обов'язків.	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків.	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань.
Фахові компетентності					
1.	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Знати правила збору скарг, анамнезу життя та захворювання пацієнта.	Вміти аналізувати результати збору скарг, анамнезу життя та захворювання пацієнта.	Обґрунтовано застосовувати клінічні методи обстеження пацієнта та аналізувати отримані дані.	Нести відповідальність за аналіз та інтерпретацію результатів клінічного обстеження пацієнта.
2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	Знати методики проведення обстежень та лабораторних досліджень.	Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень.	Обґрунтовано призначати лабораторні та інструментальні дослідження, а також аналізувати їх результати.	Нести відповідальність за призначення того чи іншого виду обстеження, а також аналіз та інтерпретацію їх результатів.
3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	Знати методи диференційної діагностики та аналізу отриманих даних для встановлення	Вміти аналізувати результати диференційної діагностики та клінічних даних для встановлення	Обґрунтовано проводити диференційну діагностику і інтерпретацію клінічних даних	Нести відповідальність за аналіз та інтерпретацію результатів диференційної діагностики та

		попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	для встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	клінічних даних для встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	
4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.	Знати покази до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці стоматологічних захворювань.	Вміти визначити необхідний режим праці та відпочинку пацієнтів при лікуванні та профілактиці захворювань щелепно-лицевої ділянки.	Використовувати комунікативні навички для визначення необхідного режиму праці та відпочинку пацієнтів при лікуванні та профілактиці захворювань щелепно-лицевої ділянки.	Нести відповідальність за визначення необхідного режиму праці та відпочинку пацієнтів при лікуванні та профілактиці захворювань щелепно-лицевої ділянки.	
5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.	Знати покази до визначення характеру харчування пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих при лікуванні та профілактиці стоматологічних захворювань.	Вміти визначити характер харчування пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих при лікуванні та профілактиці стоматологічних захворювань.	Використовувати комунікативні навички для визначення характеру харчування пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих при лікуванні та профілактиці стоматологічних захворювань.	Нести відповідальність за визначення характеру харчування пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих при лікуванні та профілактиці стоматологічних захворювань.	
6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	Знати принципи та характер лікування та профілактики захворювань щелепно-лицевої ділянки у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	Вміти визначити та застосувати принципи та характер лікування і профілактики захворювань щелепно-лицевої ділянки у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	Застосовувати основні комунікативні навички для визначення та застосування принципів лікування і профілактики захворювань щелепно-лицевої ділянки у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	Нести відповідальність за прийняті рішення щодо визначення та застосування принципів лікування і профілактики захворювань щелепно-лицевої ділянки у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	лікування
7.	Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.	Знати прояви всіх можливих невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків під час стоматологічного прийому та методи їх додаткової діагностики.	Вміти на підставі отриманих клінічних даних провести диференційну діагностику всіх можливих невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків під час стоматологічного прийому та	Обґрунтовано інтерпретувати результати клінічного та додаткових методів обстеження, а також диференційної діагностики всіх можливих невідкладних станів у	Нести відповідальність за аналіз та інтерпретацію результатів клінічного та додаткових методів обстеження, а також диференційної діагностики всіх можливих невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків під час стоматологічного прийому.	станів у

			призначити необхідні додаткові методи дослідження.	дорослих, дітей та підлітків під час стоматологічного прийому.		
8.	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги дитині.	Знати тактику та правила визначення етапів надання екстреної медичної допомоги дитині у кабінеті лікаря-стоматолога.	Вміти визначити тактику та послідовність надання екстреної медичної допомоги дитині у кабінеті лікаря-стоматолога.	Формувати та донести до фахівців та нефаківців інформацію щодо визначення тактики та послідовності надання екстреної медичної допомоги дитині у кабінеті лікаря-стоматолога.	Нести відповідальність за прийняття рішень стосовно визначення тактики та послідовності надання екстреної медичної допомоги дитині у кабінеті лікаря-стоматолога.	
9.	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.	Знати правила та принципи проведення лікувально-евакуаційних заходів пацієнтам із патологією щелепно-лицевої ділянки.	Вміти визначити тактику та послідовність проведення лікувально-евакуаційних заходів пацієнтам із патологією щелепно-лицевої ділянки.	Формувати та донести до фахівців та нефаківців інформацію щодо визначення тактики та послідовності проведення лікувально-евакуаційних заходів пацієнтам із патологією щелепно-лицевої ділянки.	Нести відповідальність за прийняття рішень стосовно визначення тактики та послідовності проведення лікувально-евакуаційних заходів пацієнтам із патологією щелепно-лицевої ділянки.	
10.	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	Знати правила, алгоритми та основні принципи виконання медичних маніпуляцій пацієнтам дитячого віку та дорослим під час прийому у кабінеті лікаря-стоматолога.	Вміти визначити покази та протипокази, а також правила та алгоритми виконання медичних маніпуляцій пацієнтам дитячого віку та дорослим під час прийому у кабінеті лікаря-стоматолога.	Формувати та донести до фахівців та нефаківців інформацію щодо визначення показів та протипоказів, а також правил та алгоритмів виконання медичних маніпуляцій пацієнтам дитячого віку та дорослим під час прийому у кабінеті лікаря-стоматолога.	Нести відповідальність за прийняття рішень стосовно визначення показів та протипоказів, а також правил та алгоритмів виконання медичних маніпуляцій пацієнтам дитячого віку та дорослим під час прийому у кабінеті лікаря-стоматолога.	а також
11.	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої	Знати методи та принципи вирішення медичних проблем у нових або незнайомих середовищах за	Вміти вирішувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної	Формувати та донести до фахівців та нефаківців інформацію щодо методів та	Нести відповідальність за прийняття рішень та втілення в життя способів вирішення медичних проблем у нових або незнайомих	

	інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	принципів вирішення медичних проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	
13.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.	Знати правила та принципи проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів пацієнтам із патологією щелепно-лицевої ділянки.	Вміти визначити тактику та послідовність проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів пацієнтам із патологією щелепно-лицевої ділянки.	Формувати та донести до фахівців та нефажівців інформацію щодо визначення тактики та послідовності проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів пацієнтам із патологією щелепно-лицевої ділянки.	Нести відповідальність за прийняття рішень стосовно визначення тактики та послідовності проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів із патологією щелепно-лицевої ділянки.	пацієнтам
14.	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.	Знати правила та принципи планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.	Вміти визначити тактику та послідовність планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.	Формувати та донести до фахівців та нефажівців інформацію щодо визначення тактики та послідовності планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.	Нести відповідальність за прийняття рішень стосовно визначення тактики та послідовності планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.	за
17.	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.	Знати основні принципи оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї,	Вміти визначити тактику та послідовність оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч.	Формувати та донести до фахівців та нефажівців інформацію щодо визначення тактики та послідовності оцінювання впливу навколишнього	Нести відповідальність за прийняття рішень стосовно визначення тактики та послідовності оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків),	на стан

		популяції.	дітей і підлітків), сім'ї, популяції.	середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.	сім'ї, популяції.	
18.	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	Знати правила та принципи проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	Вміти визначити послідовність проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	Формувати та донести до фахівців та нефахівців інформацію щодо визначення послідовності проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	Нести відповідальність за прийняття рішень стосовно визначення послідовності проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	
21.	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Знати правила і основні принципи формулювання думок та переконань для зрозумілого і однозначного донесення власних знань, висновків та аргументів з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Вміти зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументи з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Формулювати та доносити до фахівців та нефахівців власні знання, висновки та аргументи з проблем охорони здоров'я та дотичних питань зрозуміло і однозначно.	Усвідомлювати важливість зрозумілого і однозначного донесення власної думки. Нести особисту відповідальність за інтерпретацію та донесення отриманих знань, висновків та аргументів з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	
24.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Знати поняття та основні етичні принципи в роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Вміти втілювати в щоденній практиці лікаря-стоматолога поняття та основні етичні принципи в роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Формувати та донести до фахівців та нефахівців інформацію щодо застосування в щоденній практиці лікаря-стоматолога основних	Нести відповідальність за втілення в щоденній практиці лікаря-стоматолога основних етичних принципів у роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	

				етичних принципів у роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	
25.	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.	Знати поняття та осовні принципи професійної та академічної доброчесності.	Вміти застосовувати в щоденній практиці лікаря-стоматолога осовні принципи професійної та академічної доброчесності.	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісно і взаємодії для втілення в щоденній практиці лікаря-стоматолога основних принципів професійної та академічної доброчесності.	Нести відповідальність за дотримання професійної та академічної доброчесності та достовірність отриманих наукових результатів.

Зідно з вимогами освітньо-професійної програми студент повинен:

знати:

- Особливості обстеження хворих з патологією ЩЛД, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.
- Принципи деонтології та лікарської етики в стоматології і ЩЛХ.
- Принципи організації надання стоматологічної допомоги в Україні.
- Основні методики загального та місцевого знеболення, седація в практиці лікаря-стоматолога (покази, протипокази, особливості проведення).
- Каріозні ураження зубів (класифікація, діагностика, лікування).
- Некаріозні ураження зубів (класифікація, діагностика, лікування).
- Терміни прорізування тимчасових та постійних зубів. Види прикусу.
- Загальні та місцеві ускладнення в стоматологічній практиці. Серцево-легенева реанімація.
- Запальні процеси твердих тканин ЩЛД. Періодонтити, періостити, остеомієліти (діагностика, лікування).
- Запальні процеси м'яких тканин ЩЛД. Абсцеси, флегмони, лімфаденіти, фурункули, карбункули, бешихове запалення (діагностика, лікування).
- Одонтогенний синусит. Сучасні методики діагностики та лікування.
- Запальні та реактивно-дистрофічні захворювання слинних залоз. Слино-кам'яна хвороба (діагностика та лікування).
- Специфічні запальні захворювання ЩЛД. Актиномікоз, туберкульоз, сифіліс, дифтерія, ВІЛ (діагностика та лікування).
- Захворювання слизової оболонки порожнини рота (види, клінічні симптоми, діагностика, лікування).
- Пародонтит (класифікація, причини виникнення, методи діагностики, лікування).
- Передракові захворювання ЩЛД. Методи діагностики, вибір лікувальної тактики.
- Травматичні пошкодження зубів. Класифікація, покази до збереження зубів. Перша допомога при травмах зубів у дітей та дорослих.
- Травматичні пошкодження м'яких тканин ЩЛД. Види хірургічної обробки ран, принципи надання допомоги при різних видах ран ЩЛД.
- Травматичні пошкодження твердих тканин ЩЛД. Види переломів щелепних кісток. Диференційна діагностика, участь суміжних спеціалістів у лікуванні хворих. Види консервативного та хірургічного лікування.

- Травматична хвороба (патогенез, клінічні симптоми, надання допомоги на етапах евакуації).
- Доброякісні та злоякісні новоутворення ЩЛД (диференційна діагностика, лікування).
- Фактори розвитку вроджених вад ЩЛД. Класифікація вад, клінічні симптоми, методи лікування, терміни проведення пластичних операцій, принципи реабілітації пацієнтів, участь логопеда.

вміти:

- Зібрати анамнез та провести огляд хворого на вказану патологію ЩЛД.
- Скласти план та провести обстеження пацієнта з патологією ЩЛД.
- Скласти план додаткових методів дослідження та вміти інтерпретувати їх результати.
- Заповнити відповідну медичну документацію.
- Виконати діагностичну пункцію запального вогнища ЩЛД.
- Провести забір запального ексудату для визначення антибіотикограми (дослідження виду мікрофлори та її чутливості до антибіотиків).
- Провести забір матеріалу з ранової поверхні для проведення цитологічного дослідження (відбиток, зішкріб) та виготовлення мазка на предметному склі.
- Призначати індивідуальну схему премедикації в залежності від психо-соматичного стану хворого, характеру та об'єму хірургічного втручання.
- Продемонструвати техніки передопераційної підготовки рук хірурга за сучасними методиками.
- Провести на фантомі техніку антисептичної обробки операційного поля.
- Складати план комплексного обстеження та лікування хворих на СНІД.
- Складати план комплексного лікування хворих на вказані патології.
- Діагностувати місцеві та загальні ускладнення в практиці хірурга-стоматолога.
- Провести на фантомі серцево-легеневу реанімацію (непрямий масаж серця і штучне дихання). Надавати допомогу при невідкладних станах згідно відповідних алгоритмів.

4. Пререквізити курсу

Дисципліни	Студент повинен знати	Студент повинен вміти
Анатомія людини Гістологія, цитологія, ембріологія	Знати анатоμο-фізіологічні особливості щелепно-лицевої ділянки: а). будову верхньої та нижньої щелеп, гістоструктуру кісткової тканини; б). іннервацію та васкуляризацію цих ділянок; в). точки прикріплення та функції м'язів щелепно-лицевої ділянки г). пошарову гістологічну будову шкіри д). будову лімфатичної системи голови та шиї; е). особливості відтоку лімфи від зубів верхньої та нижньої щелеп;	Вміти пояснити локалізацію патологічного процесу в щелепно-лицевій ділянці. Вміти пояснити будову зубів Вміти пояснити генез вроджених вад розвитку тканин щелепно-лицевої ділянки.

	<p>ж). локалізація клітковинних просторів з визначенням їх меж;</p> <p>з). будову молочних та постійних зубів;</p> <p>и). анатомічну та гістологічну будову тканин пародонту;</p> <p>к). анатомічну та гістологічну будову слизової оболонки порожнини рота;</p> <p>л). ембріогенез органів щелепно-лищевої ділянки.</p>	
Фізіологія	Знати фізіологію акту ковтання, акту дихання	Вміти пояснити які органи приймають участь у вказаних актах і яка їхня роль.
Патоморфологія Патофізіологія	Знати механізм запалення та його морфологічну маніфестацію. Фази розвитку запального процесу. Знати поняття гіперплазії, метаплазії, атрофії. Знати механізм регенерації м'яких та твердих тканин. Фази репаративного остеогенезу. Фази загоювання м'яких тканин.	Вміти пояснити механізм розвитку запального процесу, його фази. Охарактеризувати патоморфологічні та клінічні ознаки запалення. Вміти пояснити морфологічні зміни в тканинах, що виникають при цьому. Вміти пояснити механізм розвитку алергічних реакцій, охарактеризувати морфологічні зміни в тканинах, що виникають при цьому. Вміти пояснити механізм репаративної регенерації, його фази. Охарактеризувати патоморфологічні та клінічні ознаки формування кісткової мозолі; загоювання первинним та вторинним натягом. Вміти пояснити порушення актів ковтання, дихання та порушення мови при вроджених вадах органів ЩЛД
Клінічна анатомія і оперативна хірургія	Знати топографію клітковинних просторів, розташування слинних залоз, м'язів, кісток щелепно-лищевої ділянки. Кровопостачання, іннервацію та пошарову будову окремих органів ротової порожнини.	Вміти пояснити локалізацію патологічного процесу в щелепно-лищевої ділянці. Вміти пояснити пошарову будову органів щелепно-лищевої ділянки.
Фармакологія	Знати фармакологічні особливості препаратів, що застосовуються для лікування	Вміти призначити препарати різних фармакологічних груп для лікування запальних захворювань,

	запальних захворювань, захворювань пародонту та СОПР.	захворювань пародонту та СОПР.
Мікробіологія, вірусологія та імунологія	Знати видову ідентифікацію мікроорганізмів ротової порожнини; що таке умовно-патогенні та патогенні мікроорганізми, їх роль у розвитку запальних процесів щелепно-лицевої ділянки.	Вміти охарактеризувати особливості мікрофлори ротової порожнини та мікроорганізмів, які спричинюють розвиток гнійно-запальних та специфічних процесів.
Пропедевтика внутрішньої медицини	Знати порядок обстеження хворого. Знати структуру та методологію написання історії хвороби.	Вміти зібрати скарги, анамнез, провести посистемний огляд хворого та правильно оформляти медичну документацію.
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Знати іноземну мову, іноземну медичну термінологію.	Вміти спілкуватись іноземною мовою, користуватись іноземними джерелами за професійним спрямуванням.
Латинська мова та медична термінологія	Знати міжнародну медичну термінологію.	Вміти користуватись міжнародною медичною термінологією латинською мовою.
Соціальна медицина, громадське здоров'я	Знати рівні надання медичної допомоги в державі. Статистичні та аналітичні методи в медичній практиці. Знати основні принципи проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	Вміти формувати річний звіт про особисту виробничу діяльність; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення. Досліджувати обсяги та результативність діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я; виявляти дефекти діяльності та причин їх формування. Проводити контроль якості медичного обслуговування; визначати фактори, що перешкоджають підвищенню якості та безпеки медичної допомоги. Організувати роботу медичного персоналу; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами.

5. Програмі результати навчання

Список результатів навчання

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Відповідність визначених стандартом результатів навчання та компетентностей

Код програмного результату навчання	Результат навчання	Код компетентностей
ПРН-1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК13, ФК14, ФК17, ФК18, ФК21, ФК24, ФК25
ПРН-2	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.	ЗК4, ЗК6, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК13, ФК14, ФК17, ФК24
ПРН-3	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних (у т.ч. педіатричних) проблем.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ФК1, ФК2, ФК3, ФК11, ФК18, ФК21, ФК24, ФК25
ПРН-4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).	ЗК3, ЗК4, ФК24
ПРН-5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дорослого пацієнта і дитини, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), із врахуванням віку та статі пацієнта.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ФК1, ФК2, ФК3, ФК7, ФК8, ФК11, ФК24
ПРН-6	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проводити диференційної діагностики, дотримуватись відповідних етичних і юридичних норм, працювати під контролем лікаря- керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ФК1, ФК2, ФК3, ФК7, ФК8, ФК11, ФК24

ПРН-7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та додаткові) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4) для пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики (за списком 2).	ЗК8, ФК1, ФК2, ФК24	
ПРН-8	Визначити провідний клінічний синдром або встановлювати чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.	ЗК3, ЗК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК24	
ПРН-9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік та стать пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, і у польових умовах, на підставі попереднього встановленого клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вмiти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ФК1, ФК2, ФК6, ФК7, ФК8, ФК10	
ПРН-10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування дорослих, дітей і підлітків на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ЗК4, ФК4, ФК5, ФК24	
ПРН-14	Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.	ЗК5, ЗК7, ЗК8, ФК1, ФК7, ФК11, ФК17	
ПРН-15	Організувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.	ЗК7, ЗК8, ФК18, ФК21	
ПРН-17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта	ФК7, ФК11, ФК17	

	шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.		
ПРН-19	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.	ФК14	
ПРН-20	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.	ЗК10, ЗК11	
ПРН-21	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати застосовувати цю інформацію.	ЗК2, ЗК9, ЗК10	
ПРН-23	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.	ФК14, ФК17	
ПРН-24	Забезпечувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклуєтесь) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ЗК6, ФК18, ФК21	
ПРН-25	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.	ЗК5, ЗК6, ФК11, ФК17, ФК21	
ПРН-27	Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.	ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ФК11, ФК18, ФК21	

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	<i>Очний</i>	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
практичні	8	за розкладом
самостійні	7	за розкладом

7. Тематика та зміст курсу

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
П-1	Організація стоматологічної	Організація роботи і оснащення стоматологічної поліклініки,	Зн1, Зн2, Ум1, Ум2,	за розкладом

	<p>допомоги населенню в Україні. Обстеження стоматологічних хворих. Тимчасові і постійні зуби, терміни та ознаки їх фізіологічного прорізування. Карієс, пульпіт, періодонтит – загальні принципи діагностики, лікування та профілактики. Некаріозні ураження зубів.</p>	<p>щелепно-лицевого відділення стаціонару, операційної, перев'язувальної. Спеціальне обладнання, апаратура та інструменти для обстеження хворих і виконання стоматологічних втручань. Медична документація в хірургічному відділенні (кабінеті) стоматологічної поліклініки та в щелепно-лицевому відділенні лікарні. Показники роботи хірурга-стоматолога. Показання до госпіталізації хворих з патологією щелепно-лицевої ділянки, особливості їх обстеження та реабілітації. Особливості обстеження хворих із захворюваннями зубощелепної системи, пошкодженнями, запальними процесами, доброякісними, злроякісними та пухлиноподібними утвореннями, природженими і набутими дефектами, деформаціями щелепно-лицевої ділянки. Значення особистого спілкування лікаря з хворим. Емоційні фактори, пов'язані із захворюваннями, пошкодженнями і дефектами обличчя та лікуванням, що проводиться. Деонтологія та лікарська етика в хірургічній стоматології і щелепно-лицевій хірургії. Збір суб'єктивних даних хворого: Скарги на момент звернення до медичної установи. Анамнез хвороби: розвиток захворювання, його динаміка, попереднє лікування. Анамнез життя: спадкові, перенесені та супутні захворювання, шкідливі звички - вживання наркотиків, алкогольних напоїв, паління; спадковість, алергологічний анамнез.</p>	<p><i>K1, K2, AB1, AB2, AB3</i></p> <p><i>PP 1, PP 2, PP 3, PP 4, PP 5, PP 6, PP 7, PP 8, PP9, PP 10, PP 14, PP 17, PP 19, PP 20, PP 21, PP 23, PP 24, PP25, PP27, PP28</i></p>	
--	--	---	---	--

		<p>Об'єктивне обстеження: загальний стан, свідомість. Обстеження органів і систем у стаціонарі.</p> <p>Обстеження щелепно-лицевої ділянки. Огляд обличчя. Пальпація. Огляд органів та м'яких тканин порожнини рота, обстеження зубів.</p> <p>Загальноклінічні, лабораторні та спеціальні методи дослідження. Дослідження функції рухових і чутливих нервів. Обстеження слинних залоз та їх проток, скронево-нижньощелепних суглобів, лімфатичного апарату обличчя та шиї. Встановлення характеру та величини дефектів і деформацій тканин обличчя і порожнини рота, стан навколишніх тканин. Оцінка ступеня анатомічних, функціональних і естетичних порушень.</p> <p>Об'єктивні методи дослідження із застосуванням сучасної діагностичної апаратури.</p> <p>Рентгенологічні: рентгенографія, томографія, панорамна рентгенографія і пантомографія. Застосування штучного контрастування.</p> <p>Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія, радіоізотопна, ультразвукова діагностика, дистанційна та контактна термографія.</p> <p>Морфологічні методи: цитологічне дослідження відбитків, зішкрібів, пункційного матеріалу; гістологічне дослідження біопсійного матеріалу. Методи функціональної діагностики: рео-, поляро- та електроміографія, електроодонтодіагностика.</p> <p>Застосування комп'ютерів у діагностиці: розшифрування рентгенограм, планування операцій, результатів лікування.</p> <p>Обсяг обстеження хворих з патологією щелепно-лицевої</p>		
--	--	--	--	--

		<p>ділянки під час лікування в умовах поліклініки та стаціонару, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.</p> <p>Види прикусу. Терміни прорізування тимчасових та постійних зубів. Види карієсу, класифікація пульпітів та періодонтитів. Клінічні прояви, методики лікування.</p> <p>Класифікація некаріозних уражень, причини виникнення, методи лікування.</p>		
П-2	<p>Запальні захворювання ЩЛД: періостит, лімфаденіт, остеомієліт, верхньощелепний синусит, сіалоаденіт, абсцеси та флегмони ЩЛД – етіологія, патогенез, клініка, діагностика, принципи лікування.</p>	<p>Етіологія і патогенез гнійно-запальних захворювань щелепно-лицевої локалізації. Класифікація. Значення карієсу зубів і стоматогенних пошкоджень у розвитку і поширенні запального процесу. Визначення поняття "одонтогенна інфекція" і сучасні уявлення про її значення в розвитку місцевої загально-соматичної патології. Класифікація. гострий гнійний періостит щелеп. Патогенетичний зв'язок з періодонтитом. Поширення запального процесу залежно від розташування коренів різних груп зубів. Патологічна анатомія. Клінічна картина. Диференційна діагностика. Лікування. Показання до видалення зуба у разі гострого одонтогенного періоститу щелеп. Хронічний періостит. Клініка, лікування. Класифікація. Одонтогенний, контактний, гематогенний. Роль мікрофлори, неспецифічної резистентності, імунологічного статусу хворого, анатомічної будови щелеп у розвитку захворювання. Сучасні уявлення про етіологію та патогенез одонтогенного остеомієліту щелеп. Клініка і диференціальна діагностика гострого одонтогенного остеомієліту. Комплексне патогенетичне</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР9, ПР 10, ПР 14, ПР 17, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 23, ПР 24, ПР25, ПР28</i></p>	за розкладом

		<p>лікування: хірургічне, медикаментозна терапія, застосування фізіотерапевтичних методів. Наслідки та можливі ускладнення. Одонтогенний синуїт: класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, методи хірургічного і консервативного лікування. Методи операційних втручань. Хірургічна анатомія міжфасціальних і міжм'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони. Етіологія та патогенез абсцесу і флегмони щелепно-лицевої ділянки та шиї. Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу. Класифікація, поверхневі та глибокі процеси. Загальна і місцева клінічна характеристика абсцесу і флегмони навколощелепних і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання операційного доступу. Знеболення при операційних втручаннях у зв'язку з абсцесом і флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних локалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур. Остеофлегмона та аденофлегмона, поверхневий та глибокий абсцес і флегмона: порівняльна характеристика етіології, патогенезу, клінічного перебігу, лікування ускладнень, реабілітації хворих.</p>		
П-3	Захворювання слизової оболонки порожнини рота та	Рецидивуючий афтозний стоматит. Клінічні прояви, етіологічні чинники, принципи	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2,</i>	за розкладом

	<p>тканин пародонту – етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Прояви загальносоматичних захворювань у щелепно-лицевій ділянці.</p> <p>Передракові стани та новоутвори червоної облямівки губ і слизової оболонки порожнини рота.</p>	<p>лікування хворих із урахуванням соматичної патології.</p> <p>Гострий герпетичний стоматит. Основні симптоми у дітей та дорослих, методи диференційної діагностики. Принципи медикаментозного лікування.</p> <p>Прояви захворювань шлунково-кишкового тракту, системи крові, серцево-судинної та ендокринної системи у порожнині рота.</p> <p>Факультативні передракові захворювання, класифікація, причини виникнення та вибір методу лікування.</p> <p>Визначення поняття «облігатні передраки». Види вказаних патологій. Прояви у порожнині рота. Комплексне лікування передракових захворювань.</p>	<p><i>AB1, AB2, AB3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР9, ПР 10, ПР 14, ПР 17, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 23, ПР 24, ПР25, ПР28</i></p>	
П-4	<p>Травматичні ушкодження твердих та м'яких тканин ЩЛД – особливості хірургічної обробки, загальні принципи лікування, профілактика ранніх та пізніх ускладнень. Залік.</p>	<p>Види пошкоджень м'яких тканин. Методи лікування садна та забою ЩЛД. Принципи хірургічної обробки ран, етапи маніпуляції, залежно від терміну втручання. Види знеболення та швів.</p> <p>Медикаментозна терапія та догляд за післяопераційною ранною.</p> <p>Класифікація травматичних ушкоджень зубів. Вивихи та переломи. Клінічні симптоми та методи лікування.</p> <p>Види переломів нижньої щелепи, роль жувальних м'язів у зміщенні відламків та основні клінічні симптоми порушення цілісності щелепних кісток.</p> <p>Переломи верхньої щелепи. Види та клінічні прояви. Роль суміжних спеціалістів у діагностиці та складанні плану лікування пацієнтів із переломами верхньої щелепи.</p> <p>Методи тимчасової та постійної іммобілізації відламків щелеп.</p> <p>Види операційного втручання та</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР9, ПР 10, ПР 14, ПР15, ПР 17, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 23, ПР 24, ПР25, ПР28</i></p>	за розкладом

		показання до місцевого і загального знеболення. Медикаментозна терапія у післяопераційному періоді. Принципи реабілітації пацієнтів. Види ускладнень та методики їх лікування у післяопераційному періоді.		
CPC-1	Знеболення в стоматології: місцеве, загальне, потенційоване. Загальні ускладнення місцевої анестезії, клініка та невідкладна допомога.	Загальне знеболювання при операціях у щелепно-лицевій ділянці. Наркоз, його види. Показання та протипоказання до його проведення. Переваги та недоліки видів наркозу. Сучасні класифікації анестезіологічних ризиків. Потенціювання місцевого знеболення. Нейролептанальгезія. Особливості проведення наркозу в стоматології, щелепно-лицевій хірургії. Загальні ускладнення при місцевому знеболенні, методи лікування та профілактики. Невідкладні стани, які виникають при проведенні місцевої анестезії. Основні принципи надання невідкладної реанімаційної допомоги.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР9, ПР 10, ПР 14, ПР15, ПР 17, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 23, ПР 24, ПР25, ПР28</i>	за розкладом
CPC-2	Прояви специфічних запальних процесів (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз) та ВІЛ-інфекції/СНІДу в ротовій порожнині. Достовірні та недостовірні ознаки СНІДу.	Прояви інфекційних захворювань в дорослих та дітей. Основні симптоми. Зміни СОПР при захворюваннях травної, серцево-судинної, ендокринної та кровотворної систем. Основні симптоми. Туберкульоз, сифіліс та ВІЛ-інфекція. Їх прояви в порожнині рота, діагностика, шляхи та профілактика інфікування. Тактика лікаря при виявленні змін СОПР. Диференційна діагностика виразок СОПР. Взаємозв'язок ураження пародонта, слизової порожнини рота із загальним станом організму.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР9, ПР 10, ПР 14, ПР15, ПР 17, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 23, ПР 24, ПР25, ПР28</i>	за розкладом

		Профілактика захворювань СОПР та тканин пародонту.		
СРС-3	Доброякісні та злоякісні пухлин ЩЛД.	<p>Класифікація пухлин щелепно-лицевої ділянки. Теорії канцерогенезу.</p> <p>Обстеження хворих з метою діагностики пухлин, роль сучасних методів обстеження (рентгенологічна, радіоізотопна діагностика, цитологічна та гістологічна верифікація пухлин). Стадії ураження за системою TNM.</p> <p>Пухлиноподібні утвори ЩЛД (кісти щелеп). Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика, лікування.</p> <p>Органоспецифічні доброякісні пухлини (одонтома, амелобластома, цементома, епуліс): клініка, діагностика, лікування.</p> <p>Органонеспецифічні доброякісні пухлини ЩЛД (ангіоми, остеома, остеобластокластома, фіброма, папілома): клініка, лікування.</p> <p>Злоякісні пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Рак губи і язика – клініка, діагностика і лікування.</p> <p>Злоякісні пухлини слинних залоз.</p> <p>Злоякісні пухлини нижньої та верхньої щелеп.</p> <p>Метастази злоякісних пухлин на шії. Основні методи лікування злоякісних пухлин щелепно-лицевої ділянки.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР9, ПР 10, ПР 14, ПР15, ПР 17, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 23, ПР 24, ПР25, ПР28</i></p>	за розкладом
СРС-4	Причини та патогенез розвитку вроджених вад обличчя. Види та клінічна картина вроджених вад. Види оперативних втручань, терміни пластичного закриття дефектів. Роль ортодонта та	<p>Фактори розвитку вроджених вад обличчя. Патогенез розвитку патології у внутрішньоутробному періоді. Види вроджених вад.</p> <p>Вроджені незрощення верхньої губи. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, терміни та основні принципи лікування.</p> <p>Особливості догляду та харчування дітей із вказаною</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР9, ПР</i></p>	за розкладом

	<p>логопеда у післяопераційній реабілітації пацієнтів. Особливості медикаментозного ведення пацієнтів дитячого віку.</p>	<p>патологією у до- та післяопераційному періоді. Вроджені незрощення твердого та м'якого піднебіння. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, терміни та основні принципи лікування. Особливості догляду та харчування дітей із вказаною патологією у до- та післяопераційному періоді. Макро- та мікронатія. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, основні принципи лікування. Макро- та мікрогенія. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, основні принципи лікування. Аномалії прикусу у дітей. Класифікація. Ортодонтична апаратура, класифікація апаратів, терміни лікування. Профілактика. Диференційна діагностика незрощень верхньої губи та піднебіння. Клінічна картина явних та прихованих незрощень. Види операційних втручань, терміни пластичного закриття дефектів. Роль ортодонта та логопеда у післяопераційній реабілітації пацієнтів. Особливості медикаментозного ведення пацієнтів дитячого віку.</p>	<p>10, ПР 14, ПР15, ПР 17, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 23, ПР 24, ПР25, ПР28</p>	
--	--	--	--	--

Система організації практичного заняття

Тривалість практичного заняття 2 академічних години – 1 год 30хв, в тому числі 10хв на перерву.

1. Підготовчий етап – 20хв.

1.1 Організаційні заходи – 5хв.

1.2 Постановка навчальних цілей та мотивація – 5хв. Обґрунтування викладачем значення теми заняття для подальшого вивчення дисципліни та професійної діяльності лікаря з метою формування мотивації та цілеспрямованої навчальної діяльності. Ознайомлення студентів з конкретними цілями та планом заняття.

1.3 Контроль вихідного рівня знань (стандартизовані методи контролю) – 10хв. Проведення стандартизованого контролю вихідного рівня підготовки студентів, обговорення та відповіді на запитання студентів.

Навчальні технології, матеріали методичного забезпечення: питання для індивідуального усного та письмового опитування, типові ситуаційні задачі та тести;

таблиці, муляжі, розбірні моделі щелеп, підручники, навчальні посібники, довідники, атлас, методичні рекомендації відповідно тематики заняття, відеофільми.

2. Основний етап – 30хв. Формування професійних навичок та вмінь. Збирання студентами анамнезу та проведення огляду тематичного хворого. Студенти складають план обстеження пацієнта, план додаткових методів дослідження, заповнюють відповідну медичну документацію, відпрацьовують техніку проведення діагностичних маніпуляцій, лікувальних заходів, відпрацьовують практичні навички відповідно до тематики заняття.

Навчальні технології, матеріали методичного забезпечення: хворі стоматологічної поліклініки, історії хвороби, підбірка результатів додаткових методів обстеження тематичних хворих, ситуаційні задачі, алгоритми виконання практичних навичок, муляжі, інструментарій, тематичні відеоматеріали.

3. Заключний етап – 30хв.

3.1 Контроль та корекція рівня професійних вмінь та навиків з використанням індивідуальних тестових завдань, ситуаційних задач, питань, демонстрації практичної навички чи вміння (10-15хв.), перевірка робіт (5-10хв.). Оцінка поточної діяльності студента впродовж заняття, враховуючи стандартизований кінцевий контроль, проведення аналізу успішності студентів, оголошення оцінки діяльності кожного студента та відображення її в журналі обліку відвідувань та успішності студентів.

3.2 Підведення підсумків заняття.

3.3 Домашнє завдання. Інформування студентів про тему наступного заняття. Рекомендована література.

Самостійна робота студентів включає:

- конспекти теоретичного матеріалу, розв'язок ситуаційних завдань, контрольних запитань з відповідних тематик самостійної роботи тощо;
- створення мультимедійних презентацій за обраними тематиками самостійної роботи;
- створення стендових презентацій за обраними тематиками самостійної роботи;
- написання історії хвороби згідно обраних нозологій;
- підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, тощо);
- виконання завдань з навчальної дисципліни впродовж семестру;
- роботу над окремими темами навчальних дисциплін, які згідно з робочою навчальною програмою дисципліни винесені на самостійне опрацювання студентів;
- підготовку до всіх видів контрольних робіт;
- виконання завдань, передбачених програмою практики;
- роботу в студентських наукових гуртках та осередках тощо;
- участь у роботі «круглих столів» тощо;
- участь у науковій і науково-методичній роботі кафедр, факультетів;
- участь у наукових і науково-практичних конференціях, олімпіадах тощо;
- підготовку до підсумкової державної атестації та ліцензійного іспиту «Крок».

З метою організації проведення самостійної роботи на кафедрі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії викладачами проводяться наступні заходи:

- групові та індивідуальні консультації;
- співбесіди зі студентами;
- систематичний контроль за виконанням студентами завдань, рекомендованих до самостійного опрацювання;
- забезпечення студентів засобами для самоконтролю (тести, пакети контрольних питань та ситуаційних задач);
- аналіз та оцінка роботи студента.

Інноваційні методи і технології, що використовуються в навчальному процесі

Дисципліна	Назви педагогічних технологій і інноваційних методів навчання
------------	---

Основи стоматології	<ul style="list-style-type: none"> - залучення студентів до роботи з відомими електронними базами медичної інформації (ScienceDirect, PubMed, Пантелеймон тощо) через інтернет-мережу; - використання у педагогічному процесі міждисциплінарного підходу до вивчення стоматології – постійне акцентування уваги студентів на зв'язку предмету з базовими дисциплінами та суміжними медичними спеціальностями; - систематичні огляди зі студентами тематичних пацієнтів та обговорення клінічних випадків, мотивація студентів до складання алгоритмів діагностично-лікувальних заходів за умов тієї чи іншої стоматологічної патології.
---------------------	--

Усі необхідні матеріали (методичний супровід, нормативні документи, перелік питань для поточного та підсумкового контролю, перелік алгоритмів виконання практичних навичок) представлені на інформаційній платформі ЛНМУ імені Данила Галицького MISA.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

Контрольні заходи при вивченні дисципліни «Основи стоматології» включають поточний контроль, підсумковий контроль – семестровий залік.

Перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс проводиться вхідний контроль. Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах та засіданнях методичних комісій спільно з науково-педагогічними працівниками, які проводять заняття з дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування навчального процесу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми. Поточний контроль здійснюється на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль вхідного рівня знань, якість виконання практичної роботи, рівень теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану та результати вихідного контролю рівня знань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу, рівень теоретичної та практичної підготовки. Форми проведення поточного контролю - тестування, розв'язування ситуаційних задач, вирішення клінічної ситуаційної задачі, демонстрація практичної навички чи вміння, відповіді на стандартизовані теоретичні питання. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими та відповідають еталонам відповідей.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною шкалою (національною). При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті і заноситься в журнал обліку академічної успішності.

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за критеріями, наведеними у таблиці.

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
-------------------------	-----------------	---	----------------------

<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР 14, ПР 15, ПР 17, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 23, ПР 24, ПР 25, ПР 27, ПР 28</i></p>	<p>П-1 П-2 П-3 П-4</p> <p>СРС-1 СРС-2 СРС-3 СРС-4</p>	<p>пакет тестових завдань; відкриті питання, практичні навички</p>	<p>- «відмінно» - студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>- «добре» - студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;</p> <p>- «задовільно» - студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми або дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>- «незадовільно» - студент не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p> <p>Критерії оцінювання за видами контролю подано нижче</p>
--	---	--	--

Критерії оцінювання тестового завдання

«**відмінно**» – студент вирішив 95-100 % із запропонованого набору тестових завдань;

«**добре**» – студент вирішив 80-94 % із запропонованого набору тестових завдань;

«**задовільно**» – студент вирішив 60,5-79 % із запропонованого набору тестових завдань;

«**незадовільно**» – студент вирішив менше, чим 60,5 % із запропонованого набору тестових завдань.

Критерії оцінювання пакета відкритих питань

До складу завдання входить 5 відкритих питань за темою практичного заняття. Вартість кожного окремого питання 1 бал, або 20%. Результати відповідей сумуються та виставляється оцінка за п'ятибальною шкалою: 5 «відмінно» – 4,5-5 балів; 4 «добре» – 3,5-4 бали; 3 «задовільно» – 3 бали; 2 «незадовільно» – 2 і менше балів.

Кожне із питань оцінюється за наступними критеріями:

1 бал – студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття; самостійно, грамотно і послідовно з вичерпною повнотою відповів на запитання; демонструє глибокі і всебічні знання, логічно будує відповідь, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем; вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу.

0,75 бала – студент добре засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, аргументовано викладає його; розкриває основний зміст навчального матеріалу, дає неповні визначення понять, допускає незначні порушення в послідовності викладення матеріалу та неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних похибок у логіці викладу теоретичного змісту;

0,5 бала – студент в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття.

0 балів – студент не засвоїв навчальний матеріал теми, не знає основних визначень, понять; дає неправильну відповідь на запитання.

Критерії оцінювання практичних навичок

«**відмінно**» – студент повністю володіє практичною навичкою, вміє пов'язати теорію з практикою.

«**добре**» – студент частково володіє практичною навичкою, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних завдань.

«**задовільно**» – студент володіє тільки обов'язковим мінімумом виконання практичного завдання, ознайомлений із технікою виконання.

«**незадовільно**» – студент не володіє практичною навичкою.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Матеріал для самостійної роботи студентів, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться на самостійне опрацювання і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюються під час підсумкового контролю.

В процесі проведення контрольних заходів викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами.

Відмітки про виконання або невиконання різних видів самостійної роботи студентів проставляються в Журналі обліку відвідувань та успішності студентів викладача.

Можливі форми самостійної роботи студентів, форми контролю та звітність

Види та форми самостійної роботи студентів	Форми проведення, контролю та звітності
<i>1. Підготовка до поточних аудиторних занять</i>	
1.1. Вивчення обов'язкової та додаткової літератури, текстів лекцій тощо	1.1. Активна участь в різних видах аудиторних занять
1.2. Виконання домашніх завдань	1.2. Перевірка правильності виконання завдань
1.3. Підготовка до практичних занять	1.3. Активна участь в практичних заняттях
1.4. Підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю	1.4. Написання контрольної роботи тощо
<i>2. Пошуково-аналітична робота</i>	
2.1. Пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою	2.1. Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять
2.2. Написання реферату за заданою проблематикою	2.2. Обговорення (захист) матеріалів реферату під час аудиторних занять або перевірка роботи викладачем
2.3. Аналітичний розгляд наукової публікації	2.3. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять
2.4. Аналіз конкретної клінічної ситуації	2.4. Огляд пацієнтів, ознайомлення з результатами обстеження, заповнення документації
2.5. Практикум з навчальної дисципліни з використанням програмного забезпечення	2.5. Перевірка правильності виконання завдань
<i>3. Наукова робота</i>	
3.1. Участь в наукових студентських конференціях і семінарах	3.1. Апробація результатів наукових досліджень на наукових студентських конференціях і семінарах
3.2. Підготовка наукових публікацій	3.2. Обговорення з викладачем підготовлених матеріалів, подача до друку результатів наукових досліджень
3.3. Виконання завдань в рамках дослідницьких проєктів кафедри (факультету)	3.3. Використання результатів наукових досліджень в звіті з НДР, підготовка роботи на конкурс студентських наукових робіт

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль – семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях. Він проводиться відповідно до навчального плану в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі, передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну. Для студентів, які пропустили 3 і більше навчальних занять, з дозволу деканату дозволяється відпрацьовувати академічну заборгованість до певного визначеного терміну в межах семестру.

Заліки приймають викладачі, які проводили практичні заняття в навчальній групі.

<p>Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених навчальним планом.</p> <p>Результати оцінювання роботи студента впродовж семестру мають бути задокументовані (занесені до академічного журналу, заліково-екзаменаційної відомості, залікової книжки студента). Виконані студентами протягом семестру контрольні роботи, індивідуальні завдання зберігаються на кафедрі протягом року.</p>		
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру – 100 % за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття, виконав вимоги навчальної програми і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність.	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	<p>Оцінка з дисциплін базується виключно на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною національною шкалою: «зараховано» або «незараховано».</p> <p>Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль.</p> <p>Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів».</p>	<p>Максимальна кількість балів - 200.</p> <p>Мінімальна кількість балів- 120</p> <p>Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність не менше 60% від максимальної суми балів з дисципліни (120 балів). Бали з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS.</p>
<p>Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:</p> $x = \frac{CA \times 200}{5}$		

9. Політика курсу

При вивченні дисципліни політика академічної доброчесності забезпечується відповідно до Закону України «Про Освіту». Стаття 42 „Академічна доброчесність”, URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>, та Кодексу академічної етики у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, URL: <https://nauka.meduniv.lviv.ua/wp-content/uploads/kodeks-akademichnoyi-etiki-2021.pdf>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- особисту присутність на всіх лекційних і практичних заняттях, окрім випадків спричинених поважними причинами;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- надання якісних освітніх послуг;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- систематичне та безперервне підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку та самовдосконалення;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

10. Література

Обов'язкова

1. Рожко М.М. Стоматологія у двох книгах. Книга 1: підручник. – Київ: Медицина, 2013. – 872 с.
2. Рожко М.М., Кириленко І.І., Денисенко О.Г. Стоматологія у двох книгах. Книга 2: підручник. – Київ: Медицина, 2018. – 992 с.
3. Маланчук В.О. Основи стоматології: підручник для медичних ВНЗ III-IV рівнів акредитації. Рекомендовано МОЗ. - Київ, 2009. – 600 с.
4. Маланчук В.О. та ін.. Bases of Dentistry. - Київ, 2018. – 616 с.
5. Рибалов О. В. Основи стоматології: підручник для студентів медичних факультетів ВНЗ III-IV рівнів акредитації. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 232 с.
6. Данилевський Н.Ф. та ін.. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонта. – Київ: Медицина, 2018. – 504 с.
7. Perry M. Head, Neck and Dental Emergencies. – Oxford University Press. – 2018. – 451 p.
8. Scarfe W.C., Angelopoulos Ch. Maxillofacial cone beam computed tomography: principles, techniques and clinical applications. – Springer. – 2018. – 1241 p.
9. Loureiro R.M. Dental emergencies: a practical guide. Radiographics. – 2019. – 39.6: 1782-1795.

Додаткова

1. Мельничук Г.М. Практична одонтологія: курс лекцій із карієсу та некаріозних уражень зубів, пульпіту і періодонтиту: навчальний посібник. – Івано-Франківськ, 2003. – 392 с.
2. Поворознюк В.В. Костная система и заболевания пародонта / В.В. Поворознюк, І.П. Мазур. – К., 2005. – 445 с.
3. Герелюк В.І., Нейко Н.В., Павлюк Т.Д., Материнський В.В. Фармакотерапія в стоматології: навчальний посібник. – Івано-Франківськ, 2001. – 58 с.
4. Пішковці А.М. До питання профілактичної стоматологічної роботи сімейних лікарів серед дитячого населення (за результатами соціологічного дослідження). Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2020, 2: с. 10-16.
5. Ляхова Н.О. та ін.. Профілактика стоматологічних захворювань серед дитячого та дорослого населення України в практиці сімейного лікаря. – Київ: Медицина. – 2016. – 238 с.

6. Маляр Р.В. Обґрунтування оптимізації стоматологічної допомоги сільському населенню на засадах сімейної медицини. – Київ: Медицина. – 2015. – 357 с.
7. Дорошенко О.М., Волосовець Т.М., Дорошенко М.В. Стоматологічні аспекти у діяльності сімейних лікарів. – Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2014, 1: 74-77.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

З метою запровадження нових навчальних технологій, реалізації концепції візуалізації навчального процесу та оволодіння студентами мануальними навичками проведення основних стоматологічних хірургічних маніпуляцій колективом кафедри впродовж 2013-2023 років проведено наступні організаційно-методичні заходи.

За рахунок спонсорської допомоги створено та налагоджено використання локальної комп'ютерної мережі та сучасного відеообладнання, яке забезпечує онлайн-трансляцію операційних втручань у учбові кімнати, що дозволяє студентам «віртуально» знаходитись в операційній, обговорювати з викладачами та оперуючими хірургами хід операції, особливості проведення тих чи інших хірургічних маніпуляцій тощо. На основі відзнятого відеоматеріалу операційних втручань створено відеотеку для демонстрації під час проведення відповідних тематичних занять. Відеотека кафедри містить також рекламні фільми з продукцією компаній «Septodont» (Франція), «Geistlich» (Швейцарія), «Synthes» (Швейцарія), «Ihde Dental» (Швейцарія), «ВТІ» (Іспанія) тощо, демонстрація яких розширює уяву студентів про сучасні технології в хірургічній стоматологічній практиці. Завдяки співпраці з Центром медичної 3D діагностики (м. Львів) у навчальний процес запроваджено використання програми розшифрування рентгенограм та комп'ютерних томограм «Point Nix» (Корея), що дозволить студентам краще орієнтуватись у питаннях променевої діагностики різних хірургічних стоматологічних патологій. Працівниками кафедри створено та впроваджено у навчальний процес авторські комп'ютерні програми діагностики та планування операцій кісткотомиї та атипичного видалення нижніх третіх молярів «RTG ruler» та «Xray analyzer» на які отримано патенти України на винахід та акти впровадження в практичну медицину.

Створено фантомний клас кафедри хірургічної стоматології та ЩЛХ, який забезпечений сучасним комп'ютерним та відеообладнанням для демонстрації операцій та тематичних фільмів. Для демонстрації та практичного оволодіння студентами навичками проведення місцевих анестезій у щелепно-лицевій ділянці та операції видалення зуба фантомний клас забезпечено фантомами голови зі змінними модулями щелеп (4 шт.), розбірними моделями черепа та щелеп (6 шт.), комплектами інструментарію для видалення зубів, проведення хірургічних втручань в щелепно-лицевій ділянці.

Для демонстрації та відпрацювання практичних навичок надання допомоги при травматичних пошкодженнях ЩЛД, фантомний клас забезпечено обладнанням та моделями для відпрацювання методики проведення моно- та міжщелепного шинування, операції остеосинтезу кісток лицевого скелета (3 моделі черепа з імітацією переломів верхньої щелепи та вилично-орбітального комплексу, 55 моделей з імітацією переломів кута нижньої щелепи, 45 моделей з імітацією переломів нижньощелепного симфізу, 40 моделей з імітацією дрібноуламкових переломів нижньої щелепи, 3 тримачі для фіксації моделей до робочої поверхні, «Synbone», Швейцарія).

У 2018 році на кафедру отримано реанімаційний тренажер повнотілий з контрольним пристроєм (ОНІКО) для візуалізації та відпрацювання навичок надання невідкладної допомоги.

Практичні заняття з «Основ стоматології» відповідно забезпечені методичним та ілюстративним матеріалом. Забезпечено візуалізацію алгоритмів виконання практичних навичок відеопрезентаціями.

12. Додаткова інформація

- відповідальна особа на кафедрі за навчальну роботу студентів медичного факультету: к.мед.н., доцент Н.М. Сороківська;
- e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua, nataliakhomych@gmail.com
- практичні заняття проводяться на клінічних базах кафедри за розкладом:
  - м. Львів, вул. Юрія Руфа, 6,
КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, відділення щелепно-лицевої хірургії,
  - м. Львів, вул. Івана Миколайчука, 9,
КНП «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова», ВП «Лікарня Святого Пантелеймона»
  - м. Львів, вул. Пекарська, 69В, Стоматологічний медичний центр ЛНМУ,
- на кафедрі працює науковий гурток для студентів та магістрів,
- відпрацювання пропущених занять здійснюється за попереднім записом студентів у відповідному журналі; відробки практичних занять проводяться на чергуваннях викладачів, а також за індивідуальним графіком. Графіки відробок практичних занять розміщені на відповідних стендах та інформаційному сайті кафедри. Студенти, які пропустили 3 і більше практичних занять допускаються до навчання з дозволу деканату медичного факультету, а також повинні відпрацювати пропущені заняття впродовж найближчих двох тижнів. Контроль за відробками практичних занять проводиться у відповідному прошитому журналі з наскрізною нумерацією і фіксацією дати проходження відробки, що відповідає графіку. Тривалість і критерії оцінювання при відпрацюванні практичного заняття такі ж, як і на занятті.
  - усі необхідні матеріали (методичний супровід, нормативні документи, перелік питань для поточного та підсумкового контролю, перелік алгоритмів виконання практичних навичок, критерії оцінювання дисципліни, графік консультацій та ін.) представлені на сайті кафедри та інформаційній платформі ЛНМУ імені Данила Галицького MISA.

Укладач силабуса

Варес Я.Е., д.мед.н., професор

Медвідь Ю.О., к.мед.н., доцент

Завідувач кафедри

Варес Я.Е., д.мед.н., професор